

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Факультет економіки моря
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН
України
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Торгово-промислова палата України

ПЕРСПЕКТИВИ МОРСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ТРЕНДІВ ІНДУСТРІЇ 4.0

ВСЕУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ ЕКОНОМІЧНІ ЧИТАННЯ

присвячені
100-річчю Національного університету кораблебудування та 55-річчю
економічної освіти у Миколаївській області

МАТЕРІАЛИ

17-18 грудня 2020 року

МИКОЛАЇВ
2020

УДК 33:65

ОРГАНІЗАТОРИ:

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Торгово-промислова палата України

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.

Претензії до організаторів не приймаються.

Відповідальний за випуск: Гурченков О.П.

Перспективи морської економічної діяльності в контексті трендів Індустрії 4.0:
Збірник матеріалів Всеукраїнських наукових економічних читань. - Миколаїв: НУК,
2020.-272 с.

У збірнику подані матеріали Всеукраїнських наукових економічних читань
«Перспективи морської економічної діяльності в контексті трендів Індустрії 4.0».

Висвітлено сучасний стан розвитку економіки України; розглянуто теоретичні
наукові розробки та прикладні аспекти діяльності підприємств в Україні. Визначені
проблемні та дискусійні питання, перспективи морської економічної діяльності в
умовах становлення та розвитку четвертої промислової революції.

Збірник може бути корисним для науковців, державних службовців, підприємців,
професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, аспірантів та
студентів.

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2020

Аннотация: Проведено исследование по анализу возможных перспектив внедрения 3D-печати в судостроении. Определены преимущества аддитивных технологий. Рассмотрены основные препятствия в управлении процессом внедрения технологий 3D-печати в судостроение.

Ключевые слова: аддитивные технологии, 3D-печать, менеджмент, специалист.

УДК 331.5

ІНДУСТРІЯ 4.0: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ РИНКУ ПРАЦІ

Сергєєва Є.Є.

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв

zhenya.sergeeva.2001@gmail.com

Тубальцева Н.П., к.е.н., доцент НУК,

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв

natalia.tubaltseva@nuos.edu.ua

Анотація. Розглянуто особливості четвертої промислової революції. Проаналізовано принципи «Індустрії 4.0»: інтероперабельність (сумісність), віртуалізація, децентралізація і робота в режимі реального часу. Визначено, які професії можуть зникнути в процесі інформаційних перетворень, а які будуть з'являтися та будуть актуальними.

Ключові слова. Індустрія 4.0, четверта промислова революція, кіберфізичні системи, віртуалізація, діджиталізація.

Вступ. З 2017 року цифрова революція набирає обертів у своєму розвитку - до інтернету підключився кожен другий житель Землі. За оцінкою Глобального інституту McKinsey (MGI), вже в найближчі 20 років до 50% робочих операції в світі можуть бути автоматизовані, і за масштабами цей процес буде порівнянний з промисловою революцією XVIII-XIX століть. Промислова революція дозволила окремим країнам досягти вражаючих темпів економічного зростання, і вони на багато десятиліть стали лідерами світової економіки.

Діджиталізація (глибока трансформація бізнесу, що передбачає використання цифрових технологій для оптимізації бізнес-процесів, підвищення продуктивності компанії і поліпшення досвіду взаємодії з клієнтами) змінює вигляд і структуру економіки країн і цілих регіонів. Внутрішньогалузева конкуренція зростає, ринки розширюються, конкурентоспроможність галузей окремих країн на світових ринках підвищується. Результатом є зростання національних економік. Цифрова економіка ламає звичні моделі галузевих ринків. вона підвищує конкурентоспроможність їх учасників. Тим самим діджиталізація визначає перспективи зростання компанії, галузей і національних економік в цілому. Поява цифрових гравців вже змінило вигляд цілих галузей - туристичної, телекомунікаційної, поліграфічної, пасажирських перевезень (зокрема послуг таксі).

Сьогодні цифрові перетворення - один з головних чинників світового економічного зростання. По оцінкам Глобального інституту McKinsey, в Китаї до 22% збільшення ВВП до 2025 року може відбутися за рахунок інтернет технології. У США очікуваний приріст вартості, що створюється цифровими технологіями, вражає не менше - тут він до 2025 року може скласти 1,6-2,2 трлн дол. США. Такі сміливі економічні прогнози пов'язані не тільки з ефектом від автоматизації існуючих процесів, а й з впровадженням принципово нових, проривних бізнес-моделей і технологій. Серед них - цифрові платформи, цифрові екосистеми, поглиблена аналітика великих масивів даних, 3D-друк, роботизація, інтернет речей. За

оцінці Глобального інституту McKinsey, тільки інтернет речей до 2025 року буде щорічно приносити світовій економіці від 4 до 11 трлн дол. США.

Мета роботи полягає в ознайомленні з принципами «Індустрії 4.0» та її впливом на ринок праці.

Основна частина. Четверта промислова революція, результат останніх досягнень в сфері інформаційно-комунікаційних та біотехнологій, робототехніки і штучного інтелекту. Її часто ототожнюють з поняттям «Індустрія 4.0», що було запропоновано в Німеччині в 2011 р. Німецькі фахівці запропонували інтегрувати в промислові процеси так звані «кіберфізичні системи» (CPS), або автоматизовані машини і обробні центри, підключені до інтернету. Ставиться за мету створити такі системи, які дозволили б машинам самостійно (автономно) змінювати при необхідності виробничі шаблони. Цифровий (Пов'язаний з інтернетом) підхід зачіпає всі етапи життєвого циклу продукту, включаючи дизайн і створення прототипу, наладку і обслуговування виробничої лінії, контроль і оптимізацію виробництва, а також дані, отримані в результаті зворотного зв'язку від клієнтів і споживачів.

Поєднання матеріального світу з віртуальним, в породжує нові кіберфізичні комплекси, об'єднані в одну цифрову екосистему. Німецькі вчені сформулювали основні принципи побудови Індустрії 4.0, дотримуючись яких компанії можуть впроваджувати сценарії четвертої промислової революції на своїх підприємствах.

– Перший - це сумісність, що означає здатність машин, пристроїв, сенсорів і людей взаємодіяти і спілкуватися один з одним через інтернет речей (IoT).

– Це веде до наступним принципом - прозорості, яка з'являється в результаті такої взаємодії. У віртуальному світі створюється цифрова копія реальних об'єктів, систем функцій, яка точно повторює всі, що відбувається з її фізичним клоном. В результаті накопичується максимально повна інформація про всі процеси, які відбуваються з обладнанням, «розумними» продуктами, виробництвом в цілому і так далі. Для цього потрібно забезпечити можливість збору всіх цих даних з сенсорів і датчиків і обліку контексту, в якому вони генеруються.

– Технічна підтримка - третій принцип Індустрії 4.0. Суть його в тому, що комп'ютерні системи допомагають людям приймати рішення завдяки збору, аналізу та візуалізації всієї тієї інформації, про яку йдеться вище. Ця підтримка також може полягати в повному заміщенні людей машинами при виконанні небезпечних або рутинних операцій.

– Четвертий принцип - децентралізація управлінських рішень, делегування деяких з них кіберфізичним системам. Ідея в тому, щоб автоматизація була настільки повною, наскільки це взагалі можливо: всюди, де машина може ефективно працювати без втручання людей, рано чи пізно має відбутися заміщення працівника автоматичною лінією. Співробітникам при цьому відводиться роль контролерів, які можуть підключитися в екстрених і нестандартних ситуаціях.

В процесі переходу промисловості на ці принципи відбувається зміна в бізнес-моделях. Так, замість фокуса на ощадливому виробництві компанії прагнуть впроваджувати випуск персоналізованої масової продукції за принципами Agile і переходити на випуск партій розміром з один-єдиний продукт. При цьому зберігається принцип економії: роботизоване виробництво більш енергоефективно, супроводжується меншою кількістю відходів. Ідея в тому, щоб автоматизація була настільки повною, наскільки це взагалі можливо.

Але в своєму прагненні максимізувати прибуток, вийшовши на ринок першими з новітніми рішеннями, як корпорації, так і держави ризикують недооцінити можливі негативні соціальні наслідки нового витка технічного прогресу. Витіснення людей з виробництва роботами програмами, інфляція дипломів і загальне зниження цінності людини, фундаментальні зміни в розумінні самої людської природи - ось лише неповний список проблем, що провокуються наступаючої четвертої революцією. Особливістю нової технологічної революції є те, що сфери діяльності, де людина могла б бути продуктивнішою,

ніж машина, залишається все менше і менше. Цікаво, що автоматизація в галузях зазвичай розпочинається з робіт середнього рівня кваліфікації. Роботи сьогодні можуть виконувати досить складні задачі, але машини поки що не здатні відтворити художню творчість чи професійну майстерність. В той же час машини не залучають до робіт із низьким рівнем кваліфікації, оскільки її можуть виконувати у розвинених суспільствах, наприклад, мігранти, праця яких обходиться роботодавцям поки що дешевше, ніж виробництво, експлуатація та обслуговування роботів. Насамперед ризикують залишитись без роботи ті працівники, які позбавлені будь-якої цінності в економічному, політичному або навіть художньому плані.

Вже до 2030 року можуть зникнути або значно трансформуватись такі професії як бухгалтер, копірайтер, кошторисник, бібліотекар, юрист-консультант, нотаріус, логіст, диспетчер, штурман, коректор, журналіст, перекладач. Серед робітничих професій – білетер, наглядач у музеї, охоронець, листоноша, оператор call-центру, швея, гірник тощо.

Наприклад, попит на юрист-консультантів буде падати, оскільки вже зараз відповіді на поширені запитання можна знайти в розділах «запитання – відповіді» на більшості правових порталів, а необхідні документи нескладно відшукати в архівах баз даних. Нинішні професії бібліотекаря та архіваріуса зникнуть, і діяльність в архівах перейде в мережеве управління рішеннями.

Професія турагента зникне через те, що люди все частіше віддають перевагу індивідуальному туризму. Крім того, завдяки можливості знайти в інтернеті велику кількість сервісів і додатків з підбору трансферу, проживання, планування дозвілля, користувачі мають змогу без посередників організовувати свій відпочинок. Згодом турагенти залишаться тільки в елітному сегменті, де особливо цінуватиметься те, що з клієнтом на замовлення індивідуально працює людина, а не програма.

Наявність програм переведення мови в текст і програм з написання текстових документів дають змогу автоматизувати і прискорити журналістську роботу. Наприклад, компанія Bloomberg вже замінила частину персоналу на новинну програму штучного інтелекту, яка пише біржові новини швидше, ніж журналісти. Через 20 років штучний інтелект зможе на 95 % вирішувати завдання, пов'язані із засобами масової інформації. Тому основним прибутком журналіста стане авторська журналістика, побудована на оригінальному погляді та підході автора, близька до художньої літератури чи кіно.

Одні професії зникнуть, інші можуть з'явитися. Збільшується чисельність населення планети, вичерпуються природні ресурси, тому потрібні будуть спеціалісти, які зможуть допомогти людству адаптуватись до змін на планеті. Для цього необхідні будуть агропоніки, фахівці як в агрономії, так і в інженерії, які будуть адаптувати великі міста для вирощування сільськогосподарської продукції.

Проектувати міста і їхню інфраструктуру потрібно буде з урахуванням новітніх технологій: встановлення дорожнього покриття з датчиками контролю стану дороги, а також «розумними» знаками, розміткою і системами відеоспостереження. І робити це будуть планувальники розумного міста, урбаністи-екологи.

Інженери з кліматології допоможуть послабити чи навіть запобігти негативним наслідкам змін клімату, а спеціалісти з альтернативної енергетики розроблятимуть та обслуговуватимуть джерела чистої енергії.

Збільшення інформації призведе до необхідності її упорядковувати, тому можлива поява професії утилізатора інформації. Фахівці цієї сфери повинні будуть відслідковувати і знищувати непотрібну особисту чи професійну інформацію.

Поширяться використання дронів. Наприклад, для розвідки територій, відстеження переміщення техніки, постачання вантажів у важкодоступні місця, для зйомок репортажів у гарячих точках. Тому з'явиться потреба в операторах безпілотної апаратури.

Футурологи прогнозують, що люди краще будуть слідувати за своїм здоров'ям, а організовувати здоровий спосіб життя, визначати оптимальні фізичні навантаження та системи харчування будуть валеологи. Крім того, з'явиться необхідність у великій кількості

доглядальників для літніх людей, адже збільшення тривалості життя призведе до старіння населення планети. Натомість роботи навряд чи зможуть замінити людину у сфері догляду і опіки – тут важливе спілкування.

Спеціальні дієтологи – нанодієтологи та молекулярні дієтологи – розроблятимуть індивідуальну схему харчування, виходячи з молекулярного складу їжі і результатів генетичного аналізу людини. Експерти прогнозують, що у сфері медицини розвиватимуться технології, які допоможуть насамперед діагностувати хвороби, досконало оцінювати стан здоров'я людини, щоб не допускати розвитку важких захворювань.

З'явиться необхідність у таких спеціалістах як інженер-композитник, оператор 3D-друку. Він підбирає композитні матеріали для виготовлення продукції, володіє технологіями з використанням 3D-друку (лазерної стереолітографії, селективного лазерного спікання, електронно-променевої плавки, наплавлення, ламінування тощо).

І хоча роботи витіснять людей із багатьох сфер діяльності, потрібні будуть фахівці для створення самих роботів, як і для обслуговування машин. Проектувальник (оператор) роботів буде проектувати кіберпристрої різних типів (діагностичні роботи, роботи-хірурги, кіберпротези тощо).

Висновки. В сучасному розвитку технологій стираються межі між фізичним і цифровим світом. Індустрія 4.0 дозволить промисловим галузям вийти на принципово новий рівень продуктивності, змінить в корені не тільки процес виробництва, але і сферу послуг, Кіберфізичні системи змінять традиційну логіку виробництва, оскільки кожен робочий об'єкт буде сам визначати, яку роботу необхідно виконати для виробництва. Ця абсолютно нова архітектура промислових систем може бути впроваджена поступово за допомогою цифрової модернізації існуючих виробничих потужностей.

Інформація про перспективи четвертої промислової революції на ринку праці дає можливість майбутнім фахівцям, які закінчують навчання зробити правильне рішення при виборі майбутньої сфери діяльності. Це також важливо і для управлінського персоналу при прийманні грамотних бізнес-рішень, що дає можливість скорочувати витрати і підвищуючи ефективність і продуктивність роботи.

REFERENCES

- [1] Індустрія 4.0 – що це таке та навіщо це Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://appau.org.ua/publications/industriya-4-0-shho-tse-take-ta-navishho-tse-ukrayini/>
- [2] «Індустрія 4.0» . [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.it.ua/ru/knowledgebase/technology-innovation/industry-4>
- [3] 7 ключевых технологий Индустрии 4.0: от машинного обучения до 3D-печати [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://hightech.fm/2020/03/19/industry-4-0>
- [4] Змінюйся або помри. До 2030 року зникне півсотні професій [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://glavcom.ua/publications/zminyuysya-abo-pomri-do-2030-roku-znikne-pivsotni-profesiy-natomist-zyavlyatsya-186-novih-520807.html>

Sergeeva E., Tubaltseva N.

Industry 4.0: prospects and challenges for the labor market

Abstract: Features of the fourth industrial revolution are considered. The principles of "Industry 4.0" are analyzed: interoperability (compatibility), virtualization, decentralization and real-time operation. Identify which professions may disappear in the process of information transformation, and which will appear and be relevant.

Keywords: Industry 4.0, the fourth industrial revolution, cyberphysical systems, virtualization, digitalization.

Сергеева Е.Е., Тубальцева Н.П.

Промышленность 4.0: перспективы и вызовы для рынка труда

Аннотация: Рассмотрено особенности четвертой промышленной революции. Проанализировано принципы «Индустрии 4.0»: совместимость, виртуализация, децентрализация и работа в режиме реального времени. Определено, какие профессии могут исчезнуть в процессе информационных преобразований, а какие появятся и будут актуальны.

Ключевые слова: индустрия 4.0, четвертая промышленная революция, киберфизические системы, виртуализация, цифровизация.

УДК 005.332.2

ВПЛИВ ІНДУСТРІЇ 4.0 НА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Тубальцева Н.П., к.е.н., доцент НУК

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв

natalia.tubaltseva@nuos.edu.ua

Шарова Є.В.

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв

evashapril@gmail.com

Анотація: Досліджено вплив Індустрії 4.0 на сучасний стан ринку праці. Розглянуто світові тренди, які визначають образ робочого місця в ХХІ столітті. Показано прогнози фахівців відносно зміни балансу складу робочої сили і посилення вимог до системи управління в цих умовах.

Ключові слова: цифровізація, тенденції, система управління, ринок праці.

Вступ. Індустрія 4.0 - злиття технологій і стирання кордонів між фізичною, цифровою і біологічною реальністю; об'єднання цифрових, фізичних і біологічних систем [1]. Сьогодні цифровізація має кардинальний вплив на всі сфери життя і виробничу діяльність людини. Ми є свідками зародження нового інформаційного суспільства, яке базується на нових цінностях і потребах. Одним з наслідків глобальної цифровізації стала поява цифрової економіки (повне проникнення інтернету і цифрових технологій в традиційні сектори економіки). Цифрова економіка формує в Великобританії 12% ВВП, в Китаї 6,9% ВВП, США - 5,4%, в Індії - 5,4%.

Мета. Визначити фактори впливу четвертої промислової революції на систему управління персоналом

Основна частина. Сьогодні на комп'ютери "перекладається" все більше людських розумових функцій і операцій, тобто змінюється роль працівника в нашому мінливому суспільстві. Така ситуація вимагає детального розгляду всіх сучасних чинників, під впливом яких змінюється ринок праці, а разом з ним і система управління.

Сучасне мінливе середовище з наростаючою цифровізацією та глобалізацією ринків вимагає більш уважного ставлення як до системи управління в цілому, так і до системи управління персоналом. Саме від якості управління залежить досягнення підприємствами конкурентних переваг. Керівництво підприємства може розробити прекрасні стратегії, встановити найкраще устаткування і застосовувати сучасні технології, проте якщо воно не зможе організувати ефективне управління і підлеглі не будуть зацікавлені в загальному успіху, то всі витрачені кошти не допоможуть в досягненні лідерства на ринку. Готовність

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Парсяк В.Н., Жукова О.Ю.</i> Формалізація організаційного устрою промислових кластерів.....	3
<i>Власова Н.О.</i> Управління контингентом студентів в навчальних підрозділах закладу вищої освіти.	7
<i>Трунін К.С., Уланов О.Г.</i> Поява та розвиток бізнес-менеджменту в суднобудуванні в контексті суднобудування 4.0.....	10
<i>Гришина Л.О., Порхун Ю.В., Шандрик Д.О.</i> Роль підприємництва у забезпеченні інноваційного розвитку регіону.....	15

СЕКЦІЯ № 1

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ТА ОСВІТА: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<i>Гурченков О.П., Стріха А.О.</i> Джерела генерування бізнес-ідей в умовах четвертої промислової революції.....	20
<i>Дибач І.Л., Гулівата О.В.</i> Електронна комерція як інструмент стимулювання збуту.....	23
<i>Корнієнко О.П., Ханжина К.В.</i> Індустрія 4.0: тенденції розвитку в морегосподарському комплексі.....	27
<i>Рогов В.Г.</i> Непрямі стимули розвитку суднобудівних підприємств.....	30
<i>Корнієнко О.П.</i> Глобалізаційний підхід до визначення тенденцій в світовому морегосподарському комплексі.....	33
<i>Корнієнко О.П.</i> STEAM-освіта як інноваційна технологія Індустрії 4.0.....	37
<i>Канаши О.Є.</i> Економічний зміст дуальної освіти: дослідження дефініцій.....	40
<i>Нейман В.М.</i> Стан та перспективи розвитку Індустрії 4.0 в Україні.....	43
<i>Дудар А.А.</i> Індустрія 4.0 в машинобудівній промисловості(суднобудування 4.0).....	48
<i>Беспалько Д.С.</i> Модель оцінки конкурентоспроможності підприємства з використанням нечіткої логіки.....	51
<i>Гузь Г.В.</i> Особливості ціноутворення в роздрібній торгівлі.....	56
<i>Головіна Л.В.</i> Концептуальна модель консалтингової взаємодії підприємств.....	59
<i>Кондратьєва А.Ю.</i> Формування концепції державного управління розвитком морських портів України.....	64
<i>Головчун В.А.</i> Проблеми та перспективи концесійних відносин як форми державно-приватного партнерства.....	69
<i>Жукова О.Ю., Левіт О.О.</i> Система грейдів як альтернатива тарифної системи.....	72
<i>Параскун А.С., Гурченков О.П.</i> Четверта промислова революція та її вплив на зайнятість населення.....	75
<i>Муха В.О.</i> Особливості розвитку стратегії інноваційної діяльності промислових підприємств.....	79
<i>Мошенська Е.Е.</i> Особливості формування стратегії розвитку підприємства.....	82

<i>Слепуха М.О., Усатюк В.С.</i> Роль digital-маркетингу в контексті підвищення конкурентоспроможності бізнесу.....	85
<i>Парсяк В.Н.</i> Маркетинг крізь призму економіки 4.0.....	87
<i>Возіян Я.В.</i> Морські нафтогазові промисли в структурі морської господарської діяльності.....	92
<i>Гурченков О.П., Поткін О.О., Комишник В.І.</i> Питання оцінки інноваційності машинобудівного підприємства в контексті «Індустрія -4.0».....	95
<i>Косьянова О.О., Комишник В.І.</i> Індустрія 4.0 і її вплив на стан і зміну трудових ресурсів..	97
<i>Лебеденко В.Ю.</i> Цифрова трансформація бізнес-процесів у системі охорони здоров'я України.....	100
<i>Гайдаєнко Г.Т.</i> Моніторинг процесів мотивації в механізмі управління персоналом підприємств машинобудування.....	103
<i>Ревенко Н.Г., Пулянович О.В.</i> Стан та перспективи залучення інвестицій в портову галузь України.....	108
<i>Надточій І.І., Огорь Г.М.</i> Економіко-інформаційні аспекти створення автоматизованої транспортної системи Дніпра.....	111
<i>Надточій І.І., Надточій А.В.</i> Імітаційне моделювання при техніко-економічному обґрунтуванні інноваційних проєктів	115
<i>Година О.В., Петрова А.О.</i> Важливість оцінки чинників зовнішнього середовища у підприємницькій діяльності.....	118

СЕКЦІЯ № 2

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ 4.0

<i>Довженко О.В., Тубальцева Н.П.</i> Управління процесом впровадження напрямку 3D-друку у суднобудуванні.....	121
<i>Сергєєва Є.Є., Тубальцева Н.П.</i> Індустрія 4.0: перспективи та виклики для ринку праці.....	124
<i>Тубальцева Н.П., Шарова Є.В.</i> Вплив Індустрії 4.0 на управління персоналом.....	128
<i>Гришина Н.В., Коваленко І.О., Філіпішина К.І.</i> Розвиток конкурентних галузей регіону в умовах цифровізації економіки.....	130
<i>Иценко О.А., Колодруб Ю.О.</i> Вплив подієвого туризму на економічний розвиток Причорноморського регіону.....	134
<i>Иценко О.А., Суслов В.С.</i> Необхідність розвитку аквакультури в причорноморському регіоні.....	138
<i>Гарагуля А.В., Ставцов Р.В.</i> Сучасний стан розвитку цифрової економіки.....	141
<i>Бойко Є.О., Іртищев О.С.</i> Перспективи розвитку цифрової економіки в умовах глобальної кризи.....	144
<i>Надточій І.І.</i> Чинники формування конкурентоспроможності морських портів.....	147
<i>Руснак А.В., Ломоносов Д.А.</i> Сталий розвиток морських портів України: чинники впливу та перспективи.....	150
<i>Ревенко Н.Г., Пулянович О.В.</i> Перспективи розвитку морегосподарського комплексу України.....	153

СЕКЦІЯ № 3

ВИРІШЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПРОБЛЕМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

<i>Рогов Г.К.</i> Дивідендна політика як інструмент корпоративного сталого розвитку.....	156
<i>Карась П.М., Ільницький В.В., Курінний О.М.</i> Грошово-кредитна політика, як чинник збалансованого соціально-економічного розвитку.....	159
<i>Пащенко О.В., Боровицька Д.А.</i> Інтегральна оцінка прогнозного рівня фінансової безпеки підприємства.....	163
<i>Приходько Н.В., Карась П.М., Гришина Л.О., Зінченко А.І.</i> Впровадження новітніх технологій як напрямок розвитку ринку фінансових послуг України.....	165
<i>Приходько Н.В., Жупікова В.В.</i> Розробка моделі експрес-діагностики фінансового стану машинобудівних підприємств України з метою застосування антикризових заходів.....	169
<i>Зінченко А.І., Приходько Н.В., Кривоплясова І.В.</i> Обґрунтування фінансово-правової позиції суб'єкту господарювання під час фактичної перевірки податковим органом з приводу вимоги надання оборотно-сальдової відомості.....	173
<i>Зінченко А.І., Байрамов М.К.</i> Методи оцінки фінансової стійкості страхових компаній України.....	177
<i>Глуценко О.В.</i> Фактори фінансової стійкості банку в умовах нестабільного економічного середовища.....	181
<i>Дубіна А.О.</i> Визначення ймовірності дефолту банку-позичальника.....	185
<i>Григор'єва Т.М., Басенко В.В.</i> Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства.....	188

СЕКЦІЯ № 4

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКУ , АНАЛІЗУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ НА ШЛЯХУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

<i>Погорєлова О.В., Доценко А.С.</i> Становлення екологічного обліку в умовах сталого розвитку.....	192
<i>Івата В.В., Коваль А.М.</i> Законодавчо-нормативне регулювання обліку нематеріальних активів підприємства.....	195
<i>Дацюк Ю.А.</i> Сучасні проблеми обліку оплати праці та шляхи їх вирішення.....	198
<i>Прокопович Л.Б., Капацина І.В., Медведєва В.М.</i> Етапи впровадження управлінського обліку.....	202
<i>Циганова О.С., Берлайн Т.М., Кіскіна Ю.О.</i> Формування облікової політики підприємства щодо фінансових результатів.....	206
<i>Каткова Н.В., Троянова А.С.</i> Принципи впровадження комплаєнс-контролю на підприємствах.....	210
<i>Каткова Н.В., Стоянова Т.М.</i> Актуальні питання класифікації зобов'язань за МСФЗ.....	213
<i>Бурунсуз К.С.</i> Аналіз макросередовища як ефективний метод управління енергетичними підприємствами України.....	215

СЕКЦІЯ № 5
ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Єфімова Г.В.</i> Економічна безпека в системі національної безпеки України.....	219
<i>Марущак С.М.</i> Основні тенденції розвитку світової економіки.....	222
<i>Волосюк М.В., Сіренко І.В.</i> Економічна безпека територіальної громади як інструмент забезпечення її сталого розвитку.....	228
<i>Клисяк М.Д., Зотова А.М.</i> Залучення іноземних інвестицій в діяльність територіальних громад.....	232
<i>Мальцева Л.К.</i> Запровадження ефективних моделей ДПП в Україні на основі вивчення та реалізації досвіду розвинутих країн.....	234
<i>Семілет І. М.</i> Транснаціональні корпорації в сучасному міжнародному бізнесі.....	239
<i>Голуб І.С.</i> Методичний підхід до оцінки рівня інноваційного розвитку машинобудівних підприємств.....	245
<i>Морозова А.С.</i> Причини відсутності внутрішніх інвестицій в Україні та методи їх вирішення.....	250
<i>Ванюшина С.А.</i> Формування корпоративної культури в рамках забезпечення економічної безпеки підприємства.....	253
<i>Щербак Д.О.</i> Досвід зарубіжних країн на сучасному етапі розвитку економіки моря.....	256
<i>Гуллієва Г.</i> Недержавна пенсія, як альтернатива пенсійного забезпечення.....	258
<i>Кучера М.О.</i> Практичний аналіз регулювання обмеження монополізму та недобросовісної конкуренції в Україні.....	260
<i>Озимай Я.О., Паламарчук В.В.</i> Загрози економічній безпеці підприємства.....	265

Наукове видання

**ПЕРСПЕКТИВИ МОРСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В КОНТЕКСТІ ТРЕНДІВ ІНДУСТРІЇ 4.0**

Всеукраїнські наукові економічні читання

присвячені
100-річчю Національного університету кораблебудування
та 55-річчю економічної освіти у Миколаївській області

17-18 грудня 2020 року

МАТЕРІАЛИ

Відповідальний за випуск: Гурченков О.П.

Комп'ютерна верстка :Нейман В.М.